

Alle folkeslagene skal samles foran ham, og han skal skille dem fra hinanden, ligesom hyrden skiller fårene fra bukkene, og han skal stille fårene ved sin højre side, men bukkene ved sin venstre. *Matt 25, 32-33*

Får og bukke

På Oliebjerget afslutter Jesus sin sidste store tale til disciplene. Det er en billedmættet tale om det barmhjertige hjerte.

Som de andre gange han har holdt store taler, har han sat sig ned i klassisk lærerstilling. Han er på Oliebjerget, det bjerg der senere bliver forbundet med hans himmelfart (Apostlenes Gerninger 1, 9.11). Han har udsigt over de støvede grønne oliventræer, der gror på alle skråninger. Ved foden af bjerget ligger olivenlundene, Getsemane Have, og venter. Der vil snart ske voldsomme ting. Jesus har talt om krigsalarmer, hungersnød og jordskælv som begyndelsen på veerne. Disciplene lytter og prøver at forstå. Der vil være en nødvendig smerte forud for frelsens gennembrud. Det har de forstået. Det sker alt sammen, som det må ske, ganske som smerterne forud for en fødsel varsler forløsningen. Det billede forstår de, og de ser alle for sig en mor, der hviler med sit barn. Alt vil blive godt.

Alle folkeslag

De kan høre, han er nået til afslutningen. Han har talt længe og meget, og de er ved at være trætte. Men de kan også høre, at det sidste, han vil sige, er vigtigt. Det, han fortæller dem, er som et nærbillede af det, de tidligere har set på større afstand. De kender hans sproglige billeder fra de gammeltestamentlige skrifter (Daniels Bog 7, 13-14), så de ser det for sig, når han fortæller, hvordan Menneskesønnen

i sin herlighed og med alle sine engle indtager Guds plads på sin herligheds trone. Som en konge. Sådan vil det være, når han kommer igen. Alle folkeslagene skal samles foran ham, og han skal skille fårene fra bukkene. Det er en mægtig scene at forestille sig, men det er også svimlende tanker at forestille sig alle folkeslag. De ved, at han taler til netop dem, for det er en tale, der formaner dem til at være årvågne og trofaste. Men det er også en tale, hvor horisonten udvides, for Menneskesønnen vil være dommer over alle. Selv den ikke-kristne menneskehed vil komme til at stå til ansvar for ham. Han kender alle og elsker alle med en kærlighed, et menneske ikke kan se til bunds i, og det er ham, der skal sige disse sidste afgørende ord. Det er de glade for, og de tænker på kærligheden. Men de er også bange. Lige nu er han her jo stadig. Han står foran dem, lyslevende. Kan han kende dem igen, når han sidder på sin trone og vil deres hjerter være rene?

Den nødlidende

Men hvordan skal de komme til at stå på den højre, gode side? Sådan tænker de måske. Jesus siger: "Sandeligt siger jeg jer: Alt, hvad I ikke har gjort mod en af disse mindste, det har I heller ikke gjort mod mig (Matthæus 25, 45)! Når det sidste ord altså skal siges, når alt

kommer til alt, så er det barmhjertigheden, der er målestok. Disciplene tænker på deres eget liv og på, hvordan det har været det sidste stykke tid. Det er altså sådan, det hænger sammen. Hvis de har vist barmhjertighed, bliver de selv vist barmhjertighed. Frelsens grund er, at de har taget sig af mennesker i nød. De kender til barmhjertighedens gerninger fra den jødiske lovforståelse og ved, at sådanne handlinger er vigtige. Nu gælder det ikke selve gerningen, men den, der gøres godt imod. Det er på denne måde, man er et får og ikke en bukke. De kan forstå, at den tronende konge identificerer sig med den nødstedte, men det er en mærkelig, omvendt tanke. Alt hvad de derfor gør mod den nødlidende, det gør de mod ham. Han vender altid alting på hovedet. Måske forstår de det, og måske får de svar på mange af deres spørgsmål. Den største retfærdighed og det, der skal til for at indgå i himlens kongedømme, er at rette sig selv imod den sultende, tørstende, fremmede, nøgne, syge og fangne.

Denne uges billeder viser stauer og malerier af Skt. Cecilie, musikkens skytshelgen, hvis dag fejres den 22. november.

Scenen tømmes

Talen er næsten slut. Oliventræerne på skråningerne er stadig de samme, og Getsemane Have, der nu ligger hen i tussmørke, er den samme som altid. Men disciplenes tanker er anderledes. De føler sig både forberedte og fuldstændig uforberedte på samme tid. Men de har fået svar på mange af deres spørgsmål. Det er første gang, Jesus har talt så afgørende til dem om de sidste tider og om hans genkomst. Det mægtige billede af verdensdommen, de har haft opstillet i tankerne, begynder at forsvinde til fordel for andre ting.

Alle folkeslag, dem til højre og dem til venstre, fårene og bukkene. De forlader alle den indre scene. Nogle går bort til evig straf, andre, de retfærdige, til evigt liv. Det er foruroligende tanker, og de ved, at det er en foruroligende tid, de går i møde. Getsemane Have ligger og venter.

Sognepræst i Veterslev-Høm Ulla Toft

Læs mere

Søndagens tekst kan læses i Matthæusevangeliet 25, 31-46.

Der er også salmer, der belyser teksten fra forskellige vinkler:

7: Herre Gud, dit dyre navn og ære
263: Sin vogn han gør af skyer blå

GÅ I DYBDEN

Lidelsens former og figurer.
Redaktion: Bodil Ejrnæs og
Lone Fatum. Museum Tusulanum 2002

Dommedag

Jesus siger to ting om sig selv på søndag, som begge er sensationelle. I hvert fald hvis man ikke læser hen over dem som velkendte dele af den kristne børnelærdom

Alt hvad I har gjort mod en af disse mine mindste brødre, det har I gjort for mig, Matthæusevangeliet 25,40.

Den første: At han, som i sit korte liv fandt sig i så meget foragt fra mennesker, vil vende tilbage som verdens dommer. At han, som de dømte udenfor, vil vise sig selv at være både dommeren og midtpunktet, når historiens mennesker skal samles på verdens sidste dag.

Den anden: At den endelige dom vil vende op og ned på de kortsigtede domme, vi ofte fælder over hinanden og os selv. Fordi det vil vise sig, at det, der gør udfaldet, er, hvordan vi har stillet os til ham. Det handler – sensationelt! – om, hvad vi har gjort eller ikke gjort for ham. Og faktisk ikke om andet.

Overraskende

Derfor bliver begge grupper også overraskede på dommedag, siger Jesus. Både de dømte og de frikendte. Dommen virker ikke indlysende; det er nemlig ikke sådan, at de, der går ind til det evige liv, har været perfekte mennesker. De kan ikke engang selv udpege, hvornår de har gjort de ting mod Jesus, han nævner – givet ham mad, vand og tøj, når han manglede det, taget sig af ham, når han var fremmed, besøgt ham, når han var syg eller i fængsel.

Jesus har prøvet det

Der er klart, at når verdens dommer på forhånd udtaler sig om domsgrundlaget, er der en personlig udfordring i det for enhver lytter og læser. Det

kan man dårligt behandle ordentligt i en klumme; det er svært nok i en prædiken, synes jeg. Men der er andre aspekter, som godt kan vække eftertanke. Det er værd at lægge mærke til, at Jesus nævner situationer, han selv har været i. Det vil sige, at dem, der troede på ham dengang, troede på en mand, de havde set mangle det nødvendige. Og troede ham, når han sagde, at han samtidig var den, der havde Guds magt i himlen og på jorden.

Hans mindste brødre

Sådan er den Almægtige i verden, også i dag. Ikke blandt de rige og vellykkede, men blandt dem, han kalder sine

mindste brødre, og som kan kendes på, at de deler hans kår. De repræsenterer ham i verden, endda i en grad, så menneskers forhold til ham på den sidste dag afhænger af deres forhold til disse brødre. Der er ingen tvivl om, at Jesus i første omgang tænkte på sine disciple. Kort efter at han holdt den tale, vi skal høre på søndag, forlod han verden. Men hans disciple var her stadig som hans mindste brødre, og ligesom Jesus, mødte de modstand i verden. De var svage og afmægtige, og dog var de repræsentanter for ham, der har al magt i himlen og på jorden. Endda sådan, at de, der tog imod disciplene, dybest set tog imod ham.

Succes og sårbarhed

Det er der en udfordring i til alle, som drømmer om en succesrig kirke. For det kirken, som hans mindste brødre og søstre, har at møde mennesker med, er stadig intet andet end vores egen svaghed og sårbarhed, og så de ord, Jesus har sagt. Og han ønsker, hvis man skal tro hans ord på søndag, at det skal være sådan. At mennesker skal møde ham, som har al magt, gennem svage mennesker, der selv har behov for hjælp.

*Sognepræst i Skelgårdskirken
Peter Søes*

Skt. Cecilie

Sankt Cecilie er skytshelgen for musikken. Endnu i dag er det tradition, at komponister skriver oder eller musik til hendes ære. Søndag den 22. er derfor dagen for adskillige uropførelser

I Trastevere i Rom ligger Santa Cecilia, en kirke fra 800-årene. På stedet har dog ligget en kirke allerede i 200-årene og bygget ovenpå resterne af et privat hus fra Roms storhedstid. Angiveligt er kirken bygget på det sted, hvor Sante Cecilie boede inden hendes død som martyr, muligvis på Sicilien og under Marcus Aurelius dvs. i årene 176-80. Ifølge overleveringen forsøgte de første at dræbe hende i et dampbad, senere blev hun halshugget. Oprindeligt blev hun begravet i St. Calixtus katakomberne uden for Rom, senere i 822 blev hun gravet op og ført til kirken Santa Cecilia i Trastevere sammen med de øvrige martyrer, som hun var begravet sammen med.

Kristne romaner

Hvad der er sandt eller falsk i den historie, lader sig selvfølgelig nu ikke længere afgøre. Sankt Cecilie blev nemlig hurtigt hovedpersonen i en af de tidlige kristne romaner, som florerede i 400-årenes kirke, da erindringen om de rigtige martyrer var falmet, og det gjaldt om at videreføre traditionen. På det tidspunkt var hun allerede en højt estimeret helgen. En af de mange traditioner var, at hun havde sunget i sit hjerte under de mange prøvelser, der havde ført hende frem til hendes martyrium. Allerede tidligt blev hun derfor knyttet sammen med musikken og allerede fra midten af 400-årene eksisterer der tekster til hele fem messer til hendes ære (Sacramentarium Leoniam). På baggrund heraf blev hun skytshelgen for musikken og fra 1400-årene blev det almindeligt at afbilde hende sammen med orglet, som hun hævdedes at have opfundet. Som sådan spiller hun stadig en væsentlig rolle. Endnu i dag er det nemlig tradition, at komponister skriver oder til hendes ære, der førsteopføres på den dag, der er dedikeret hendes minde, den 22. november. Hendes skønne sang lyder derfor fortsat ved hendes grav i Rom, hvor der hvert år på denne gøres dag

Stefano Modernas skulptur fra 1600-årene af den Helligke Cecilias afsjælede legeme (og som vise på forsiden i bjælkebilledet) er med rette et berømt kunstværk. Denne fremstilling er en farvelagt og romantiseret kopi, der findes i katedralen i Alba i Frankrig

store anstrengelser i at opføre smukkeste mulig kirkemusik til Cæcilias ære.

Oder til hendes ære

Selve traditionen med at skrive oder til hendes fødselsdag er dog nyere. Den stammer fra 1584, da Roms Musikakademi blev grundlagt og fik navnet ”Accademia Nazionale di Santa Celicia”. Her fejrer man da også hvert år sin ”skytshelgen” ved et stortilet musikprogram, i år med en koncert med musik af bl.a. Palestrina, Fauré, Kodály samt Rossini

Ceciliemesse i Vor Frelser

Også i Vor Frelser Kirke i København kan man søndag d. 22. november høre ny musik til Skt. Cecilies ære. Den dag uropføres nemlig en ny ceciliemesse komponeret af Sven Erik Werner. Allerede i 2007 blev ideen undfanget og det lykkedes at skaffe støtte fra Wilhelm Hansen Fonden. Messen er komponeret over de latinske tekster,

der i den romerske kirke hører til en helgen-messe. Herforuden har han dog også indlagt små sentenser fra bla. Prædikerens Bog. En kommentar-teknik, som også Britten har brugt i sit War Requiem, og som giver messens konforme indhold en personlig drejning.

I år er tiden så inde til at det nye værk for mezzosopran, trompeter, kor og orgel kan opføres i sin helhed ved en uropførelse i Vor Frelser Kirke den 22. november kl 15. Ved opførelsen medvirker kirkens egne kræfter og store solister udefra: Mezzosopranen Pia Rose Hansen, der er ansat ved Den kgl. Opera, trompetisterne Ketil Christensen og Kasper Knudsen samt kirkens organist, Jens E. Christensen. Det store og krævende korparti synges af Vor Frelser Kantori, og koncerten dirigeres af Lars Sømod. Der er gratis adgang til koncerten

Karen Schousboe

Musikskolebiennale i Ringsted

For tredje år i træk afholdes der musikskolebiennale i Ringsted. Seks musikskoler deltager

Konceptet er meget spændende. Musikskoler landet over inviteres til at deltage i biennalen med en uropførelse af et nyt stykke musik. De deltagende skoler skal således forberede sig ved at bestille et nykomponeret værk hos en nylevende komponist. Herefter er det opgaven for musikskolens orkester at indstudere det pågældende værk i et samarbejde med komponisten. Som derfor deltager i forløbet ved at fortælle eleverne om baggrunden for den pågældende komposition samt bistå direkte ved indstuderingen i samarbejde med dirigenten. Til sidst mødes de deltagende ungdomsorkestre for at konkurrere om førstepladsen og den fine pris.

Bornholm deltager

En af årets deltagere er musikskolen på Bornholm, der deltager med et mindre symfonisk stykke, komponeret af Jørgen Messerschmidt.

- Vi deltager med et lille symfoniorkester på ca. 30 musikere mellem 11 og 60 år, fortæller Steffen Hyldig, der leder musikskolen på Bornholm. Han fortsætter:
- Orkestret er bemandet med strygere, træblæsere, klaver og slagtøj og skal spille et stykke, der hedder "Breaking

Dawn", komponeret af Jørgen Messerschmidt. Det særlige er, at komponisten har været på Bornholm indtil flere gange for at deltage i indstuderingen af værket. Det er en del af betingelserne for at deltage i biennalen, at værket ender med at være resultatet af komponistens, dirigentens og musikernes indsats, slutter han af med at sige.

Værket opføres i øvrigt allerede i igen på musikskolen i Rønne den 24. november. Desuden er der mulighed for at høre det i Vester Marie Kirke den 8. december til Musikskolens julekoncert.

Karen Schousboe

Deltagende skoler

Ringkøbing-Skjern Musikskole

"A" for fløjte og violinensemble
Komponist - Thorkil Høgsbro

Skanderborg Musikskole

"Young Vikings With Horns" for Brassband
Komponist - Butch Lacy

Århus Musikskole

"Emmas transportmareridt" for Harmoniorkester
Komponist - Willy Stolarczyk

Roskilde Musiske Skole
"Månedans" for Improvisationsorkester
Komponist - Niels Gerhardt

Køge Musikskole
"1 2 3 4" for Messingensemble og slagtøj

Komponist - Regin Petersen

Bornholms Musikskole
"Braking Dawn" for Symfoniorkester

Komponist - Jørgen Messerschmidt

Musikskolebiennale 2009

Stor, sjov og anderledes konkurrence mellem 200 elever fra 7 musikskoler: Bornholm, Køge, Ringkøbing-Skjern, Roskilde, Skanderborg, Tønder og Århus.

Kom og hør uropførelsen af de nykomponerede værker for alt lige fra mindre ensembler over brassband til symfoniorkester!

Og oplev den spændende konkurrence og præmieoverrækkelse hvor skolerne bla. dystes om 1. præmien på 25.000 kr. - og komponisterne om 10.000 kr.! Og hvor du er med til at afgøre hvem der skal modtage publikumsprisen.

Inden præmieoverrækkelsen opfører Storstrøms Kammerensemble og Mikkel Levenholt Reenberg **fortællerkoncerten "Diamanthulen"** - et værk for børn og unge om respekt og venskab, om at have magt og om at væge side ...
Læs mere på www.diamanthulen.dk

Gratis adgang i Ringsted Kongrescenter
Søndag den 22. november kl. 14 - 18

Dørene åbnes kl. 13:30

Protector for Musikskolebiennale 2009 er Hans Kongelige Højhed Prinsgemalen.

www.musikskolebiennale.dk

Kristendom&Kultur

Copyright © Folkekirkens Infocenter i Københavns Stift. • www.kirkenikobenhavn.dk

Ansv. red.: Karen Schousboe • Kontakt: info@folkekirken.dk eller tlf.nr. 33269600

Layout: Maria Proudholm • Udgivet i Roskilde og Københavns stifter